

(V.l.n.r.) Alfred Chestnut, Andrew Stewart en Ransom Watkins verlieten als vrije burgers de rechtszaal in Baltimore. Todd Kimmelmant/afp

Drie mannen uit Baltimore zijn vrijgesproken nadat ze hun hele volwassen leven onterecht in de gevangenis hebben doorgebracht.

36 jaar achter tralies voor moord, ten onrechte

VAN ONZE REDACTEUR **ROELAND TERMOTE**

BRUSSEL Dit was het moment waar Alfred Chestnut ‘altijd van gedroomd’ had, zei hij maandag aan *The New York Times*. De 52-jarige Chestnut poseerde samen met zijn vrienden Andrew Stewart en Ransom Watkins voor een kluitje tv-camera’s in de Amerikaanse stad Baltimore. De vervulling van zijn droom leek meer op het ontwaken uit een nachtmerrie. Een 36 jaar lange nachtmerrie.

Zestien en zeventien waren de drie mannen toen ze in 1984 tot levenslang veroordeeld werden voor de moord op de 14-jarige DeWitt Duckett. Die tiener was het jaar daarvoor op weg naar school vermoord met een nekschot, vanwege de trendy sportjas die hij droeg. Chestnut, Stewart en Watkins waren even tevoren opgemerkt op de plaats van de misdaad en werden te midden van enorme publieke verontwaardiging aangewezen als de schuldigen. Slechts drie uur had de jury nodig om de mannen naar de gevangenis te sturen. Daar brachten ze hun hele volwassen leven door, tot nu. Watkins heeft inmiddels een witte baard. Al die tijd hielden ze vol wat een rechter maandag heeft bevestigd: dat ze onschuldig zijn.

22.315 levensjaren

De vijftigers uit Baltimore maken deel uit van de groep van 2.522 mensen die sinds 1989 de vrij spraak kregen, volgens het Nationale Register van Vrij spraken – een initiatief van de Universiteit van Michigan en de Universiteit van Californië in Irvine. Al die mensen samen verloren meer dan 22.315 levensjaren achter de tralies.

‘Mijn hart breekt voor elk van deze drie mannen, die zich ermee moeten verzoenen dat we in een wereld leven die 36 jaar van hen kon afnemen’ MARILYN MOSBY Aanklager

In het geval van het drietal bleek de politie tijdens het vooronderzoek een reeks aanwijzingen van hun onschuld naast zich neergelegd te hebben. Dat toonden documenten die Chestnut vorig jaar bekwam, nadat hij een verzoek had ingediend om het verzegelde straf dossier in te kijken.

Niet alleen hadden vier leerlingen die het drietal aangewezen hadden als daders, hen niet herkend in een line-up. Ze hadden hun verklaringen, afgelegd onder druk van de speurders, nadien ook ingetrokken. Bovendien kwam Chestnut te weten dat verschillende getuigen een andere man hadden aangewezen als de schutter: de 18-jarige Michael Willis. Een van de leerlingen zag hem vluchten en een pistool weggooiden toen de politie op hun school arriveerde. Toch beten de speurders zich vast in het valse spoor. Een assistent-aanklager verklaarde in 1984 voor de rechtbank, tegen de feiten in, dat de staat niet over aanwijzingen beschikte die de schuld van het drietal in twijfel trokken.

Chestnut slaagde erin de zaak te laten heropenen door een brief te sturen naar een Conviction Integrity Unit (CIU), een onderdeel van het openbaar ministerie dat onterechte veroordelingen moet voorkomen, identificeren en rechtzetten.

Tunnelvisie

Het aantal CIU's steeg de afgelopen tien jaar fors. Veel CIU's 'hebben veel bereikt in korte tijd', oordeelde het Nationale Register van Vrij spraken, hoewel 'het nog te vroeg is om te weten of deze trend een verandering zal teweegbrengen in de wijze waarop aanklagers in het algemeen te werk gaan'. In Baltimore werden onder de leiding van aanklager Marilyn Mosby zes mensen vrijgesproken van ernstige misdaden.

‘In naam van het strafrecht systeem, al ben ik er zeker van dat dit weinig voor u zal betekenen, ga ik mijn verontschuldiging aanbieden’, verklaarde rechter Charles Peters volgens *The Baltimore Sun*. De vrijgepleite mannen reageerden, volgens *The New York Times*, met een mengeling van opluchting en perplexiteit. ‘Al mijn vrienden in de gevangenis weten dat ik hier altijd over gepraat heb’, zei Chestnut. ‘Zelfs toen ik nog een kind was: “waarom gebeurt dit met mij?”’. De vermoedelijke echte dader, Willis, zal niet meer terechtstaan: hij kwam om tijdens een vuurgevecht in 2002.

‘Mijn hart breekt voor elk van deze drie mannen, die zich ermee moeten verzoenen dat we in een wereld leven die 36 jaar kon afnemen van onschuldige mannen’, zei aanklager Mosby. ‘Vandaag betekent geen overwinning.’

‘Iedereen die betrokken was bij deze zaak, schoolmedewerkers, politie, aanklagers, juryleden, de media en de gemeenschap, haastten zich om een oordeel te vormen en lieten hun tunnelvisie de evidente problemen met het bewijsmateriaal verduisteren’, verklaarde Shawn Armbrust aan het persbureau *Associated Press*. Armbrust is directeur van het *Mid-Atlantic Innocence Project*, een vereniging die zich inspant om gerechtelijke dwalingen recht te zetten. ‘Deze zaak zou een les moeten zijn: de zoektocht naar snelle antwoorden kan leiden tot tragische resultaten.’

Ref.: 36 jaar achter tralies voor moord, ten onrechte.docx

2/12/2019 10:47

https://www.standaard.be/cnt/dmf20191126_04739183?articlehash=3BACD22E29578E11CDC2D48D8D787EE4019C7363CA577D7FDCF31F21CEBAB31727F2F14AF60F28C001E21BA44D14E4A56BA68DBE3D78466B0CF42C7CD0812918